

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Fakulta sociálních studií
Katedra sociologie

Ivan Brhlík (UČO 78597)
Radim Brňák (UČO 65606)
Tomáš Nováček (UČO 78882)

Sledovanost televize a vnímání násilí

Metody výzkumu v sociologii (SOC 707)

Seminární práce

V Praze, Brně a Uherském Brodě dne 4. listopadu 2004

Obsah

Úvod	3
Cíle výzkumu, hypotézy	3
Co je sémantický diferenciál	4
Metodika výzkumu	5
Sběr dat	8
Pilotáž	9
Validita a reliabilita	10
Analýza dat - výpočty	11
Interpretace dat	13
Závěrečné shrnutí	18
Příloha: Dotazník	20
Příloha: Podpůrné materiály	31
Seznam literatury a pramenů	33

Úvod

V posledních letech jsme svědky více či méně vzrušených polemik na téma agrese a násilí v masových médiích a jeho neblahých důsledků. Klíčovou roli mezi masmédií v dnešní době hraje televize. Naše veřejnost je do jisté míry rozdělena do dvou nesmiřitelných táborů: v jednom lidé soudí, že násilí předváděné v televizi diváky více či méně pudí k následnému páchání násilí v životě, v druhém, že nikoliv. K zodpovězení otázky, do jaké míry českou populaci ovlivňuje násilí sledované na televizní obrazovce, měla přispět také realizace následujícího projektu. Ten měl za cíl pokusit se pomocí aplikace sémantického diferenciálu zachytit to, jak lidé obecně násilí vnímají a v rámci následné analýzy ověřit, zda má sledovanost televize vliv na vnímání násilí naší veřejností.

Cíle výzkumu, hypotézy

Hlavním cílem našeho výzkumu bylo zjistit, zda souvisí míra sledovanosti televize s mírou tolerance násilí. Vzhledem k tomuto cíli jsme zformulovali následující pracovní hypotézu:

Hypotéza č. 1: *Mezi mírou sledovanosti televize a mírou tolerance násilí je pozitivní vztah.*

Předpokládali jsme tedy, že populace sledující často televizi se bude vyznačovat vyšší tolerantností k násilí než populace sledující televizi občas (případně vůbec).

Dílčím cílem šetření bylo také ověření hypotézy, založené na úvaze, že lidé sledující často televizi budou vnímat násilí jako jev poměrně častý. Naopak lidé televizi nesledující – a tudíž nevystavení percepci každodenních násilností – budou násilí považovat za jev víceméně ojedinělý. V souladu s touto úvahou byla zformulována druhá hypotéza:

Hypotéza č. 2 *Mezi mírou sledovanosti televize a vnímáním násilí jako častého jevu je pozitivní vztah.*

Z hlediska metodologického si výzkum kladl za cíl navrhnout, vytvořit a statisticko-empiricky ověřit nástroj, jímž by bylo možno - v souladu s hlavním cílem projektu - měřit vnímání násilí. K tomuto účelu se jevil být vhodné využít techniku tzv. sémantického diferenciálu. Celý výzkum tedy spočíval na správném uchopení zkoumané problematiky prostřednictvím této techniky. Byl tak nejen samotným pokusem o zodpovězení vytyčených otázek, ale též snahou o navržení, odzkoušení a vyhodnocení techniky sémantického diferenciálu.

Co je sémantický diferenciál?

Sémantický diferenciál je technika vyvinutá v roce 1956 Osgoodem, Sucim a Tannenbaumem (Disman: 160). Osgood a jeho spolupracovníci ji vyvinuli pro měření konotativního významu pojmů, přičemž podstata této techniky spočívá v teoretickém předpokladu, že subjektivní konotativní (asociovaný) význam pojmu lze vyjádřit jako bod v sémantickém prostoru. Časem se ukázalo, že tuto metodu lze s úspěchem používat všude tam, kde je třeba postihnout subjektivní percepční a postojoyé konstrukce (Surynek, Komárková, Kašparová: 109). To znamená především při zkoumání postojů, představ a zjišťování subjektivního hodnocení stejného předmětu různými posuzovateli – v případě našeho projektu tedy vnímání násilí námi zkoumanou populací.

Nejzávažnějším a nejchoulostivějším krokem při používání této metody je konstrukce a ukotvení sedmibodových škál, kterých bývá u sémantického diferenciálu 5-24 (podle předmětu výzkumu). Neexistuje ani jediná standardní škála, která by se dala zopakovat v různých výzkumech. Pro každý předmět výzkumu je třeba vytvořit vždy znovu odpovídající škály. Podstatou této techniky je, že respondent má charakterizovat určitý pojem nebo svou představu předmětu na škále protikladných atributů. Výběr vhodných atributů se obvykle provádí pomocí faktorové analýzy, která zpracuje empirická data získaná v předvýzkumu (Surynek, Komárková, Kašparová: 109).

V předvýzkumu, který musí mít povahu reprezentativního výzkumu, se určí pojmy, které respondenti spojují s předmětem výzkumu, a následná faktorová analýza analyzuje vnitřní strukturu matice těchto pojmů pomocí vzájemných korelací. Výsledkem faktorové analýzy je uspořádání vlastností do obecnějších celků, které se nazývají faktory.

Hlavní empirické šetření následuje po vytvoření vyšších kategorií - faktorů, které tvoří skupiny polaritních vlastností. V tomto hlavním šetření se soubor respondentů vyjadřuje tím, že předmět zkoumání hodnotí jednotlivými body na sedmistupňových škálách. Za celý

soubor, případně za jednotlivé dílčí podsoubory, se pak vypočítává aritmetický průměr hodnocení respondenty buď souhrnně za celé faktory, a/nebo za jednotlivé škály. V závěru se výsledky znázorňují graficky. Vždy má podstatně větší cenu provádět sémantický diferenciál u více než jednoho předmětu, značek, symbolů apod., protože je pak možné srovnání.

Závěrem k této technice lze říci, že patří k velmi významným nástrojům nejen v sociologickém a sociálně psychologickém výzkumu, ale má širší použití i v psychologii osobnosti, klinické psychologii, lingvistice, politologii a jinde. Je to technika náročná, ale její náročnost vyváží možnosti, které poskytuje z hlediska poměrně přesných výsledků (Surynek, Komárková, Kašparová: 111).

Metodika výzkumu

Pro operacionalizaci předmětu našeho zkoumání – tedy vnímání násilí respondenty – byla vybrána výše zmíněná metoda sémantického diferenciálu. Prvním krokem při tvoření sémantického diferenciálu byl výběr pojmových indikátorů, které měly být hodnoceny následně vybranými adjektivy. Výběr pojmů a jejich počet jsme se snažili určit s ohledem na to, aby byly pojmy schopny vyvolat různé odpovědi a také velkou varianci - jak radí F. N. Kerlinger (Kerlinger: 551). Dále aby byly pokud možno co nejsilněji „vázány“ na téma násilí, a rovněž aby výběr dostatečně pokrýval jednotlivé dimenze zkoumaného tématu. Byly vybrány následující slova (pojmy): VRAŽDA, KOMPROMIS, USÁMA BIN LÁDIN, SEBEOBRANA, TREST SMRTI, RVAČKA, PRŮBOJNÝ ČLOVĚK, TĚLESNÝ TREST. Vedle pojmů poměrně úzce spjatých s násilím, jako jsou VRAŽDA nebo RVAČKA, tak byly vybrány i pojmy s násilím zdánlivě nesouvisející (např. PRŮBOJNÝ ČLOVĚK) nebo též pojmy opačné jako např. KOMPROMIS. Nebyly také vybrány pouze samotné pojmy, ale i jména známých osobností, silně spjatých s násilím – viz pojem USÁMA BIN LÁDIN. Účelem tedy nebylo pouze zachycení násilí v jeho typické, čisté podobě.

Druhým krokem při sestavování sémantického diferenciálu bylo sestavení celkem desíti škál adjektiv, pomocí nichž byl vymezen sémantický prostor. Při výběru vzorku adjektiv jsme se snažili, aby vybraná adjektiva reprezentovala co nejvíce částí tzv. sémantického prostoru a splňovala tak podmínku pro výběr adjektiv, známou jako faktor reprezentativnosti. Stejně tak bylo třeba dodržet další podmínku – tzv. faktor relevance – a snažit se vybrat adjektiva pokud možno co „nejrelevantnější“ vůči posuzovaným pojmům.

V případě výběru pojmů doporučuje C. Osgood posuzovat každý pojem z hlediska tří faktorů, které označuje jako faktor *hodnocení*, faktor *potence* a faktor *aktivity*. Faktor hodnocení lze interpretovat jako *dobro*, či *zlo* k hodnocenému pojmu, faktor potence jako *sílu* pojmu a faktor aktivity jako *aktivitu* tohoto pojmu. Určíme-li u zkoumaného pojmu tyto tři faktory, je tím podle Osgooda určen jeho individuální význam. Významy jednotlivých pojmů lze potom znázornit jako body v trojdimenzionálním prostoru, jež se označuje (jako již zmiňovaný) sémantický prostor (Chráska: 71).

Pro analýzu sémantického prostoru byly tedy po vzoru Osgooda zavedeny následující dimenze: hodnocení, síly a aktivity. Nešlo však o výsledek faktorové analýzy, pomocí již bývají faktory obvykle určovány, ale o určité pracovní rozčlenění použitých škál podle převažujícího obsahu.¹ Hodnotící dimenze je tak reprezentovaná kontinuu: ospravedlnitelný-neospravedlnitelný, správný-špatný, přitažlivý-odpuzející, zajímavý-nudný a chytrý-hloupý; dimenze síly obsahuje kontinua silný-slabý a statečný-zbabělý a dimenze aktivity kontinua rozvážný-ukvapený, častý-ojedinělý a aktivní-pasivní.

Každá jednotlivá škála byla sedmibodová a byla uspořádána tak, že číslo 1 znamenalo extrémní pozitivní kvalitu a číslo 7 extrémní negativní kvalitu; číslo 4 pak představovalo neutrální hodnocení. Číslo 3 a 2 tedy odpovídala stupňujícímu se pozitivnímu hodnocení, čísla 4 a 5 stupňujícímu se negativnímu hodnocení.

Sémantický diferenciál celkem obsahoval 10 párů adjektiv, přičemž pro posouzení každého z výše vybraných pojmů bylo vždy použito těchto deset stejných adjektiv. To umožňovalo zjišťovat stupeň shody, resp. vzdálenost mezi hodnoceními jednotlivých pojmů. Každý respondent zaznamenával u každého páru adjektiv, resp. na jednotlivých škálách, stupeň svého hodnocení daného objektu – tedy jednotlivých pojmů. Ze všech těchto posouzení byl posléze pro daný pár adjektiv a pro daný objekt (pojem) počítán průměr, který měl pro výzkum vypovídací hodnotu.

Abychom se vyhnuli tendencím k zaujatosti při posuzování pojmů (tj. takzvanému „response setu“), použili jsme, na radu M. Dismana (Disman: 177), tzv. reverzních škál – to znamená, že polovině škál jsme přiřadili reverzní adjektiva tak, aby měly škály opačný smysl hodnocení, čímž jsme se vyvarovali nakupení pozitivních adjektiv na jedné a negativních na druhé straně proti sobě. Grafické záznamy respondentů byly po provedeném šetření

¹ Stejně jako Osgood (Kerlinger: 551) ani my jsme nutně netrvali na tom, aby adjektiva vyplňovala všechny tři navržené dimenze. Pokud by se při následné analýze ukázala některá z dimenzí zbytečná nebo nerelevantní ke zkoumaným pojmům, byli jsme připraveni použít adjektiv méně nebo případně adjektiva přeradit a analyzovat v rámci jiné, nové, např. na základě analýzy vniklé, dimenze.

převedeny na čísla 1 až 7. Záznamový arch s řazením jednotlivých adjektiv viz níže tabulka č. 1.

Tabulka 1: Záznamový list pro posuzování pojmového indikátoru VRAŽDA

Vražda		
Ospravedlnitelná	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Neospravedlnitelná
Správná	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Špatná
Odpuzující	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Přitažlivá
Zajímavá	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Nudná
Zbabělá	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Statečná
Ukvapená	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Rozvážná
Silná	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Slabá
Chytrá	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Hloupá
Častá	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Ojedinělá
Pasivní	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Aktivní

Kromě metody sémantického diferenciálu bylo pro výzkum v rámci navrženého dotazníku použito též tzv. Likertovy škály – pro zjišťování sady nejrůznějších výroků týkajících se, ať už přímo či nepřímo, násilí – a také dalších víceméně faktografických a demografických otázek. Co se týče otázek zjišťujících postoje k jednotlivým výročkům, jednalo se spíše o doplňkové otázky (otázky č. 2, a 3a, 3b, 3c), jejichž prostřednictvím byli respondenti vyzváni k vyjádření míry svého souhlasu s určitým výrokem pomocí pětistupňové

odpověďové škály, tj. od odpovědi „silně souhlasím“ až k „silně nesouhlasím“. Výjimkou mezi „doplňkovými“ otázkami byla otázka č. 1, týkající se postoje k domácímu násilí, od níž jsme si slibovali, že by nám mohla napomoci při zjišťování postojů k násilí a doplnit tak výsledky získané sadou pojmových indikátorů, použitých v rámci naší hlavní metody, tedy při aplikaci sémantického diferenciálu.

Poměrně velký důraz při výběru otázek doplňujících sémantický diferenciál byl kladen na otázky týkající se naší hlavní nezávislé proměnné, tj. míry sledovanosti televize našimi respondenty. Protože není snadné dostatečně přesně zjistit kolik času respondent tráví u televizní obrazovky, byla hlavní otázka zjišťující tuto proměnnou (č. 5, *Zkuste prosím odhadnout, jak často sledujete televizi*) doplněna podrobnou otázkou č. 8 (*Odhadněte počet hodin, po které jste sledovali televizi v jednotlivých dnech minulého týdne - podle přiloženého televizního programu za minulý týden*) a také nepřímými otázkami - č. 4 (*Jak trávíte čas v jednotlivých částech dne?*) a č. 7 (*Myslíte si, že výše poplatku za televizi by se měla odvíjet od počtu sledovaných hodin?*) Od těchto nepřímých otázek jsme si slibovali, že mohly prozradit, zda respondent spíše skutečně televizi sleduje (otázka č. 4) nebo naopak televizi nesleduje téměř vůbec (pokud by plně souhlasil s otázkou č. 7). Přesto jsme tyto „nepřímé“ otázky nakonec považovali spíše za doplňující či víceméně kontrolní a pro analýzu sledovanosti televize jsme počítali především s otázkami přímými, tj. s otázkou č.5 a č. 8. Otázkami zjišťujícími další nezávislé proměnné byly běžné demografické otázky typu věk, pohlaví apod.

Sběr dat

Protože cílem naší studie nebylo přinést meritorní poznatky a generalizace na nějakou určitou populaci, nýbrž šlo o výzkum metodologické povahy, zkoumaný soubor nebyl nijak reprezentativní. Přesto jsme se snažili při výběru vzorku dodržet určitá pravidla. Výběrový soubor pocházel z místa trvalého bydliště autorů projektu (tj. z Prahy, Brna a Uherského Brodu) a byl rozložen do všech věkových a sociálních vrstev. Výzkumu se zúčastnilo celkem 50 respondentů, z nichž bylo 24 mužů a 26 žen. Věk respondentů se pohyboval mezi 15 a 81 lety a průměrný věk byl 39 let. Nejvíce byli ve vzorku zastoupeni lidé do 29 let, kteří tvořili 40 % zkoumaného vzorku. Pokud jde o techniku samotného výběru respondentů, byla vybrána metoda nahodilého výběru. Sběr dat proběhl v první polovině měsíce prosince 2004, přičemž data jsme se snažili sebrat pokud možno ještě před vánočními svátky - kdy je

sledovanost televize nejvyšší -, abychom tak zabránili zkreslení naší nejdůležitější zjišťované proměnné, tedy množství času, který respondent tráví u televizní obrazovky.

Samotné dotazníky byly administrovány tazatelem, avšak většina otázek (pojmu s jednotlivými škálami) byla respondentům předkládána na kartách k samostatnému zaznamenání odpovědi.

Vzhledem k uvedenému složení výběrového souboru si tedy výzkum nekladl za cíl prezentovat získané posudky respondentů jako typické pro námi zkoumanou populaci. Výsledky byly proto interpretovány jen v rámci tohoto zkoumaného souboru a případné návrhy zobecňujícího charakteru mohou být pouze orientační.

Pilotáž

Přestože jsme si byli vědomi potřeby provést důkladnou pilotáž, jež je pro sestavování sémantického diferenciálu obzvláště důležitá a měla by se provádět pokud možno na reprezentativním vzorku (Surynek, Komárková, Kašparová: 110), z ekonomických důvodů jsme byli nuceni spokojit se skromnějším pretestem – navržený dotazník byl pretestován jeho samotnými autory. I tak byl podroben poměrně důkladné analýze. Byly vyřazeny pojmy a adjektiva navzájem si podobné (jako např. PŘESTŘELKA, JIŘÍ KÁJÍNEK – podobné pojmem RVAČKA a USÁMA BIN LÁDIN; nebo velký-malý – zbytečné pro faktor síly či běžný-nezvyklý, přijatelný-nepřijatelný - podobné adjektivům častý-ojedinělý a správný-špatný). Také byly vyřazeny otázky, které pro výzkum nebyly důležité a které by respondent mohly zbytečně obtěžovat - např. otázka na zaměstnání nebo výši příjmu. Dále byl dotazník doplněn o otázku č. 8 (pokus o přesnější určení počtu hodin strávených u televizní obrazovky podle přiloženého televizního programu) a byl nahrazen pojem DOMÁCÍ NÁSILÍ otázkou č. 1 s pětistupňovou Likertovou škálou.

Protože jsme si uvědomovali nedostatečnost našeho malého a nereprezentativního pretestu, byli jsme připraveni následně vyřadit jakoukoli z otázek, o níž by se při analýze ukázalo, že nepřináší očekávanou informaci – jak upozorňuje F. N. Kerlinger, například jestliže je určitý pár adjektiv špatně vybrán a je tedy irelevantní k řadě pojmů, měla by být při analýze zjištěna velká převaha středních hodnot (hodnota 4) na sedmibodové škále, a poměrně malý rozptyl (Kerlinger: 551). Podobně tomu bylo u samotných pojmů, jež jsme byli připraveni vyřadit a neinterpretovat v případě, že by nebyly schopny vyvolat různé odpovědi a dostatečně velkou varianci.

Validita a reliabilita

Věřohodnost měření postojů metodou sémantického diferenciálu je v podstatné míře závislá na kvalitě škál, kterými se měření uskutečňuje.

U projektu lze provést (eventuálně):

- a) ověřit, zda navržené posuzovací škály nástroje mají vyhovující konstuktovou validitu, tj. ověřit, zda měří skutečně to, co mají měřit
- b) ověřit, zda měření postojů sémantickým diferenciálem je dostatečně spolehlivé a přesné, tj. reliabilní. Akrobat

Analýza dat - výpočty

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
VYR1 OspravedlnitelnáXNeospravedlnitelná	50	2,50	5,00	3,6950	,59717
VYR2 SprávnáXŠpatná	50	3,00	5,00	4,0200	,48666
VYR3 OdpuzujícíXPřitažlivá	50	2,13	4,38	3,1575	,58511
VYR4 ZajímaváXNudná	50	1,63	4,75	3,1750	,63757
VYR5 ZbaběláXStatečná	50	3,13	5,88	4,2575	,58544
VYR6 UkvapenáXRozvážná	50	3,00	5,88	4,1350	,64525
VYR7 SilnáXSlabá	50	1,75	4,88	3,3225	,67579
VYR8 ChytráXHloupá	50	2,25	4,75	3,7975	,64131
VYR9 ČastáXOjedinělá	50	3,38	5,50	4,6625	,57988
VYR10 PasivníXAktivní	50	3,25	6,25	5,0725	,66772
Valid N (listwise)	50				

Nejprve jsme provedli redukci nabízeného počtu škál. Ty, které se nejvíce blížily středovým hodnotám (*pasivní X aktivní a zajímavá X nová*) jsme pro další analýzu vyloučili jako nadbytečné.

Component Matrix ^a

	Component	
	1	2
VYR8 ChytráXHloupá	,877	,211
VYR6 UkvapenáXRozvážná	-,876	-,061
VYR2 SprávnáXŠpatná	,771	,283
VYR1 OspravedlnitelnáXNeospravedlnitelná	,753	,152
VYR5 ZbaběláXStatečná	-,651	,512
VYR7 SilnáXSlabá	,544	-,705
VYR9 ČastáXOjedinělá	-,039	,686
VYR3 OdpuzujícíXPřitažlivá	-,312	-,555

Extraction Method: Principal Component Analysis.

^a. 2 components extracted.

Pomocí faktorové analýzy jsme určili dva faktory pro použití dvojdimenzionální mapy vnímání indikátorů. Faktor hodnotící (*chytrá X hloupá, ukvapená X rozvážná, správná X špatná, ospravedlnitelná X neospravedlnitelná, zbabělá X statečná*) a faktor aktivity (*silná X slabá, častá X ojedinělá, odpuzivá X přitažlivá*).

RTV Průměrná denní sledovanost TV (hodiny)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Do 2 hodin	24	48,0	48,0	48,0
	Nad 2 hodiny	26	52,0	52,0	100,0
	Total	50	100,0	100,0	

		Průměrná denní sledovanost TV (hodiny)			
		Do 2 hodin		Nad 2 hodiny	
		Count	Col. %	Count	Col. %
Jak často sledujete televizi	každý den	8	33,3%	22	84,6%
	několikrát za týden	6	25,0%	4	15,4%
	asi jednou týdně	2	8,3%		
	méně než jednou týdně	3	12,5%		
	téměř vůbec	5	20,8%		
Total		24	100,0%	26	100,0%

Pro konstrukci třídící proměnné „Průměrná sledovanost TV“ jsme použili týdenní průměr vytvořený z jednotlivých hodnot uváděných v jednotlivých dnech. Pro kontrolu jsme ještě použili crosstab přes uváděnou frekvenci sledování TV.

I když pochopitelně by bylo daleko vhodnější testování na jemnější kategorizaci, nakonec jsme použili třídění pouze dvě kategorie proměnné „Průměrné sledovanosti TV“, a to zejména s ohledem na četnost souboru (N=50). Sledovanost TV do 2 hodin a sledovanost TV nad 2 hodiny. Tyto dvě kategorie odpovídají zároveň deklarované frekvenci sledování TV *každý den a méně často než několikrát týdně*.

Crosstab

			Q9 vzdělání					Total
			základní	středoškolské bez maturity	středoškolské s maturitou	vysokoškolské (bakalářský diplom)	vysokoškolské (magisterský diplom)	
Count	RTV Průměrná denní sledovanost TV (hodiny)	Do 2 hodin	3	0	14	2	5	24
		Nad 2 hodiny	3	13	6	1	3	26
		Total	6	13	20	3	8	50
% within Q9 vzdělání	RTV Průměrná denní sledovanost TV (hodiny)	Do 2 hodin	50,0%	,0%	70,0%	66,7%	62,5%	48,0%
		Nad 2 hodiny	50,0%	100,0%	30,0%	33,3%	37,5%	52,0%
		Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Adjusted Residual	RTV Průměrná denní sledovanost TV (hodiny)	Do 2 hodin	o	---	+	o	o	
		Nad 2 hodiny	o	+++	-	o	o	
		Total						

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16,981 ^a	4	,002
Continuity Correction			
Likelihood Ratio	22,078	4	,000
Linear-by-Linear Association	3,661	1	,056
N of Valid Cases	50		

^a. 6 cells (60,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,44.

Co se týká sociodemografického profilu, tak se ukazuje, že TV sledují více a častěji respondenti s nižším vzděláním (střední bez maturity). Pozn.: Pohlaví ani věk nejsou signifikantně odlišné od celého vzorku.

Nejčastěji respondenti sledují TV v rozmezí 20-22 hodin (66 %) a mezi 19-20 hodinou (52 %).

Q6 Jaké pořady sledujete

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid publicistika	2	4,0	4,0	4,0
akční film	2	4,0	4,0	8,0
thriller	4	8,0	8,0	16,0
zpravodajství	26	52,0	52,0	68,0
kriminální film (detektivka)	9	18,0	18,0	86,0
dokumentární film	7	14,0	14,0	100,0
Total	50	100,0	100,0	

Vzhledem k rozložení frekvencí v otázce nejčastěji sledovaných pořadů není možné analyzovat např. diváky akčních filmů a jeho možný vliv na toleranci násilí.

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Q3_1 Když se kácí les	50	1	5	2,04	,947
Q3_2 Škoda každé rány	50	1	5	2,44	1,215
Q3_3 Kdo po mně kamenem	50	1	5	3,22	1,166
Valid N (listwise)	50				

Obecně menší míra variability odpovědí u proměnných, kde byla použita Likertova škála (5 bodová škála) než u otázek se sémantickým diferencíálem (7 bodová škála), naznačuje oprávněnost použití sémantického diferencíálu jako nástroje pro jemnější zachycení postojů k násilí respondenty.

Correlations

		Q3_2 Škoda každé rány	VR_1 Vražda (ospr-neosp)
Q3_2 Škoda každé rány	Pearson Correlation	1	-.096
	Sig. (2-tailed)	.	.508
	N	50	50
VR_1 Vražda (ospr-neosp)	Pearson Correlation	-.096	1
	Sig. (2-tailed)	.508	.
	N	50	50

Correlations

		Průměrná denní sledovanost TV (hodiny)				Total	
		Do 2 hodin		Nad 2 hodiny		Count	Col %
		Count	Col %	Count	Col %		
Škoda každé rány	rozhodně souhlasím	5	20,8%	6	23,1%	11	22,0%
	spíše souhlasím	8	33,3%	14	53,8%	22	44,0%
	ani souhlas ani nesouhlas	2	8,3%	2	7,7%	4	8,0%
	spíše nesouhlasím	6	25,0%	4	15,4%	10	20,0%
	určitě nesouhlasím	3	12,5%			3	6,0%
Total		24	100,0%	26	100,0%	50	100,0%

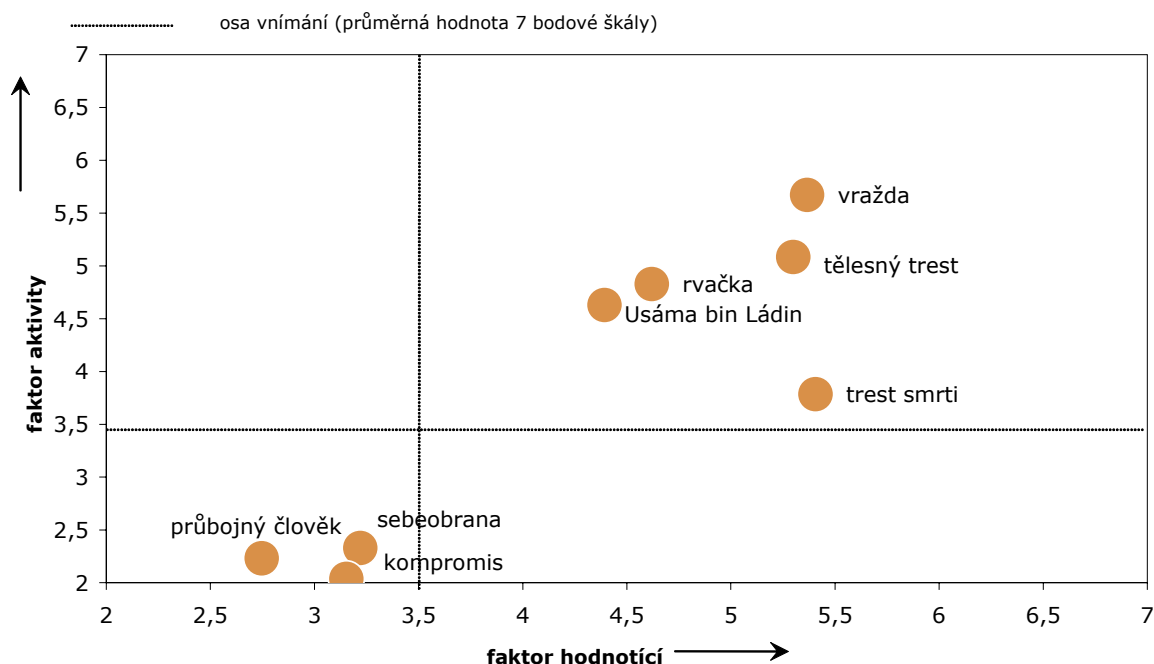
Obecně existují velmi silné vazby (korelace) mezi otázkami „Když se kácí les, létají třísky“ a tolerantnějším přístupem k násilí (*ospravedlnění X neospravedlnění vraždy*). Pozn.: propojení Likerta a SD.

Interpretace dat

Mapa vnímání indikátorů

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=50

POZNÁMKA: Vynášeny jsou průměry za jednotlivé faktory, čím vyšší hodnota, tím negativnější vnímání indikátoru, čím vzdálenější bod od osy vnímání, tím "ostřejší" vnímání indikátoru

Z mapy vnímání indikátorů respondenty je patrné odlišné vnímání některých skupin indikátorů. Na jednom pólu negativního vnímání je vražda, tělesný trest. Následuje trest smrti, který se vymyká ostatním indikátorům. Méně negativně jsou pak vnímány indikátory rvačka a Usáma bin Ládín. Na zcela opačném pólu se pak umístily obecně velmi přijatelné indikátory průměrný člověk, sebeobrana a kompromis.

Uvedené naznačuje, že je třeba se zaměřit zejména na nejvíce vzdálené body od osy vnímání (v absolutní hodnotě). V našem případě to jsou negativně vnímané indikátory vražda a tělesný trest a podrobit je analýze pro ověření našich hypotéz. Je předpoklad, že mohou být vnímány signifikantně odlišně mezi jednotlivými skupinami respondentů.

A naopak je předpoklad, že čím blíže je indikátor blíže středu osy vnímání, tím je vnímán méně odlišně a je tak pro třídění nepoužitelný.

Indikátory a škály

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=50	vraždy	kompro mis	Usáma Bin Ládín	sebeobra na	trest smrti	rvačka	průbojný člověk	tělesný trest
Ospravedlnitelná X Neospravedlnitelná	5,9	2,1	6,1	1,5	3,3	4,1	1,8	4,6
Správná X Špatná	6,6	2,3	6,4	1,4	3,3	5,2	1,8	5,1
Přitažlivá X Odpuzující	6,8	3,5	6,0	3,1	6,0	5,2	2,5	5,7
Zajímavá X Nudná	3,5	3,0	3,1	2,7	3,4	3,3	2,3	4,1
Statečná X Zbabělá	5,3	2,9	4,4	1,7	4,2	3,8	2,3	5,4
Rozvážná X Ukvapená	5,0	2,1	3,3	3,6	3,4	5,6	2,7	5,2
Silná X Slabá	4,3	3,2	2,5	2,3	3,8	3,3	2,0	5,1
Chytrá X Hloupá	5,5	2,2	2,9	2,0	4,6	5,5	2,4	5,2
Častá X Ojedinelá	5,0	3,0	4,7	4,1	6,4	5,3	3,7	5,1
Pasivní X Aktivní	4,8	5,2	5,2	5,5	4,6	4,9	5,8	4,6
celkové průměry indikátoru:	5,3	3,0	4,5	2,8	4,3	4,6	2,8	5,0
FAKTORY:								
hodnotící	5,7	2,3	4,6	2,0	3,8	4,8	2,2	5,1
aktivity	5,4	3,2	4,4	3,2	5,4	4,6	2,7	5,3

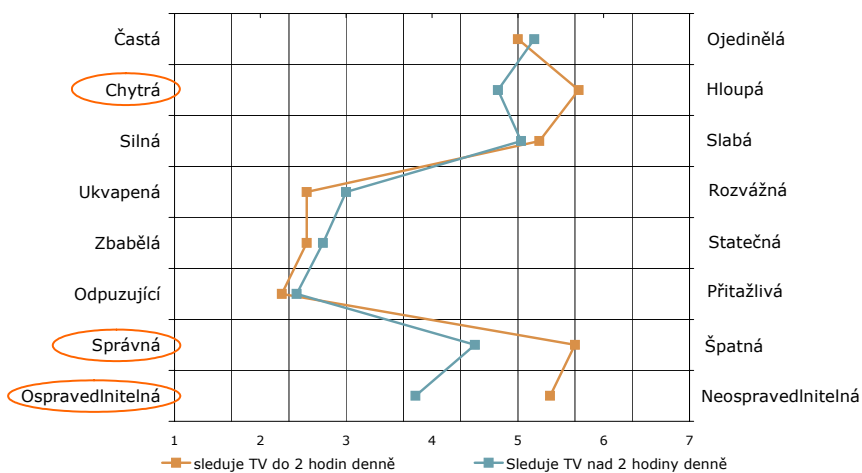
Podobnost ve vnímání jednotlivých indikátorů naznačuje i tabulka (indikátora a škály). To opět ukazuje na nejbližší podobnost tělesného trestu a vraždy (jako nejvíce negativně vnímaných indikátorů). Tato tabulka je přehledná a pro naše účely dostačující, proto není třeba vypočítávat jednotlivé vzdálenosti mezi pojmy (D statistika).

Ověření hypotézy č. 1: Mezi mírou sledovanosti televize a mírou tolerance násilí je pozitivní vztah.

Indikátor - Tělesný trest

ZÁKLAD: Všichni respondenti; n=50

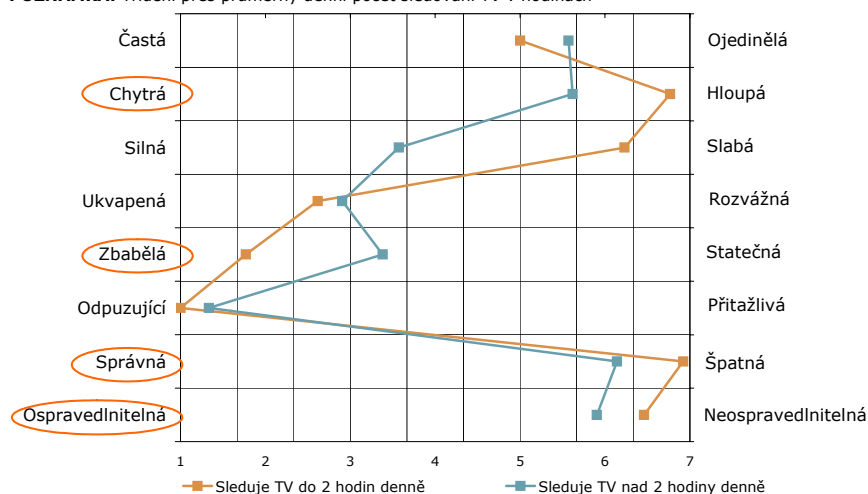
POZNÁMKA: Třídění přes průměrný denní počet sledování TV v hodinách

Indikátor - Vražda

ZÁKLAD: Všichni respondenti; n=50

POZNÁMKA: Třídění přes průměrný denní počet sledování TV v hodinách

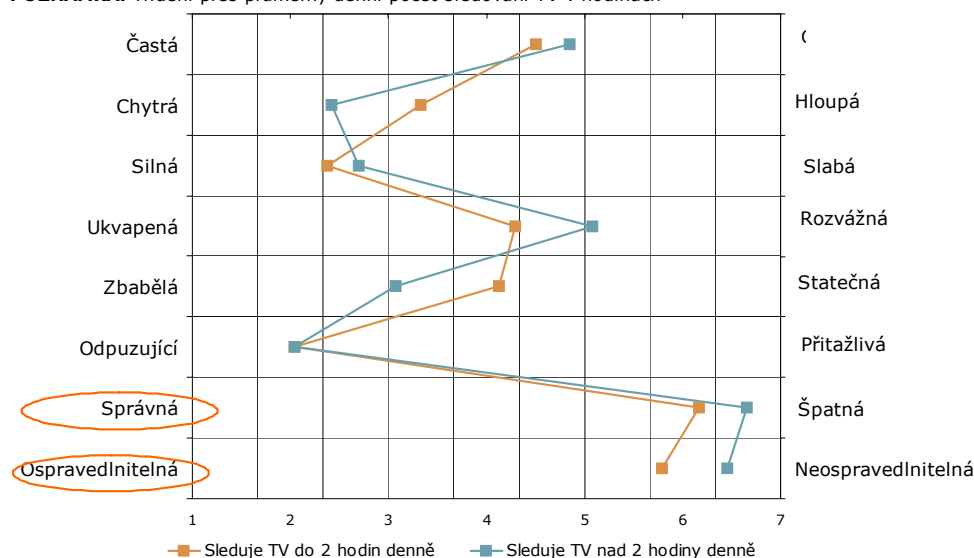

Ukazuje se, že částečně existuje vztah mezi mírou pozitivnějšího vnímání násilí (tělesný trest, vražda) mezi těmi, kteří sledují častěji TV (nad 2 hodiny denně). Zvýrazněny jsou signifikantně významné rozdíly mezi průměry (pomocí testu ANOVA, na hladině významnosti 95 %). To nám nedovoluje naši hypotézu zamítnout. Je ovšem pravdou, že pro její potvrzení bychom potřebovali větší vzorek respondentů.

Indikátor - Usama bin Ládín

ZÁKLAD: Všichni respondenti; n=50

POZNÁMKA: Třídění přes průměrný denní počet sledování TV v hodinách

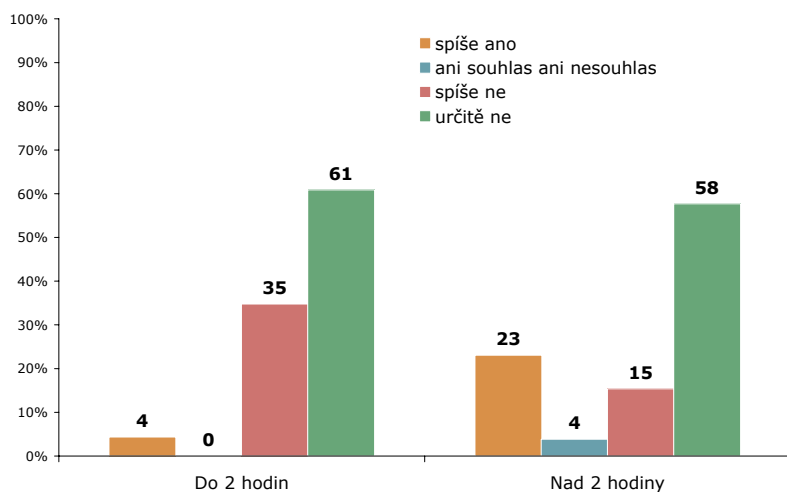

Možný vliv TV lze pozorovat i mezi indikátorem Usáma bin Ládín. Tím signifikantně kategoričtější odsuzující přístup těch kteří sledují více TV (správná X špatná, ospravedlnitelná X neospravedlnitelná).

Vliv sledování TV na toleranci domácího násilí

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n=50

POZNÁMKA: Třídění přes průměrný počet sledování TV denně a míra souhlasu s tolerancí d. násilí

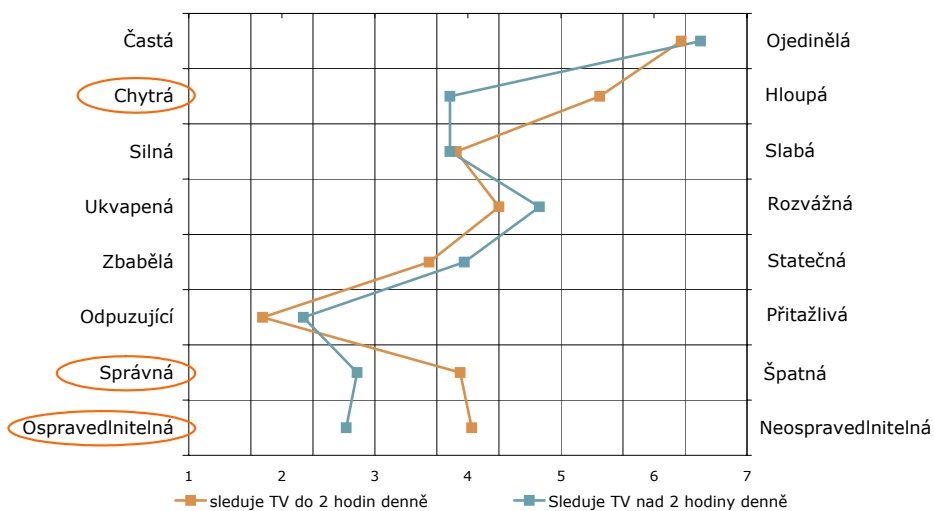

Jako kontrolní proměnnou jsme do dotazníku přidali otázku na toleranci domácího násilí (Likertova škála). I u ní, se částečně projevuje větší míra tolerance k násilí mezi respondenty sledující TV více. Projevila se u ní menší míra variability odpovědí respondentů. To je dokladem oprávněnosti použití sémantického diferenciálu v projektu.

Indikátor - Trest smrti

ZÁKLAD: Všichni respondenti; n=50

POZNÁMKA: Třídění přes průměrný denní počet sledování TV v hodinách

Pro zajímavost uvádíme třídění sledování TV na názor o trestu smrti. Respondenti sledující více TV mají konzervativnější postoj k trestu smrti (spíše jsou pro). Ovšem o přímém vlivu TV na tento indikátor lze s úspěchem pochybovat.

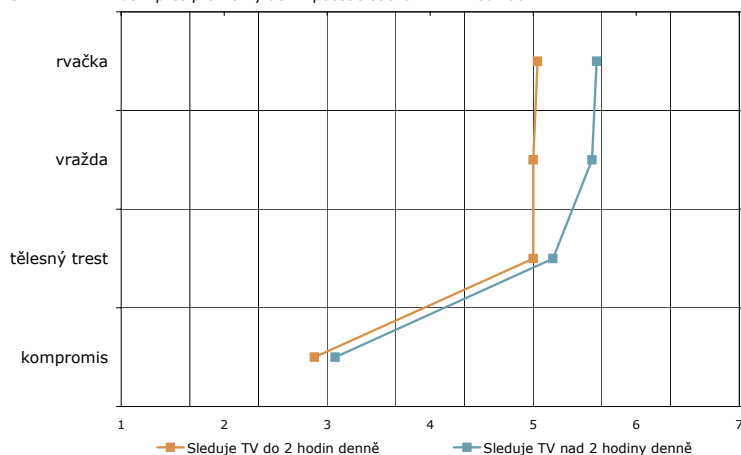
U ostatních indikátorů (sebeobrana, kompromis, průbojný člověk) se neukázali statisticky významné diference mezi skupinami respondentů. Proto je jejich výběr do projektu diskutabilní, zejména díky jejich počtu.

Ověření hypotézy č. 2: *Mezi mírou sledovanosti televize a vnímáním násilí jako častého jevu je pozitivní vztah.*

Škála - častá X ojedinělá

ZÁKLAD: Všichni respondenti; n=50

POZNÁMKA: Třídění přes průměrný denní počet sledování TV v hodinách

Tato hypotéza o souvislosti délky sledování TV a vnímání násilí jako častého jevu se ze získaných dat nepotvrdila. V grafu (Škála – častá X ojedinělá) nebylo zaznamenáno statisticky významných rozdílů ve vnímání nabízených indikátorů (rvačka, vražda, tělesný trest, kompromis) mezi těmi, kteří sledují TV méně (do 2 hodin denně) a těmi, kteří sledují TV více (nad 2 hodiny denně). Průměry byly testovány ANOVOU (ONE-WAY ANOVA).

Závěreční shrnutí

Výsledky našeho projektu do jisté míry naznačily správnost naší hypotézy o vlivu sledování TV na větší toleranci k násilí. Respondenti, kteří sledují TV v průměru déle a častěji, mají k námi nabízeným indikátorům (tělesný trest a vražda) pozitivnější, tolerantnější přístup než ti, kteří sledují TV méně nebo vůbec. Vzhledem k omezenému počtu respondentů (N=50) by však bylo ještě potřeba otestovat hypotézu na větším vzorku respondentů pro její možné potvrzení.

Zároveň je třeba přiznat i jistá nenaplněná očekávání od výsledků projektu. Především se nepotvrdila naše hypotéza o vnímání častějšího násilí mezi těmi, kteří sledují TV více.

Dále zůstává otázkou, do jaké míry má TV skutečný vliv na posuzování násilí jako takového. Zda daleko více nezávisí na sociodemografickém profilu častějších diváků (méně vzdělaní) než o vlivu TV jako takové. Zde by rovněž mohl větší vzorek respondentů přinést více informací.

V neposlední řadě se ukázala vhodnost použití sémantického diferenciálu jako metody k získávání dat o míře tolerance násilí. Např. oproti Likertově škále, zejména díky větší variabilitě odpovědí, a tím i možnosti zachytit jemnější posuny ve vnímání. A to byl koneckonců jeden z cílů projektu.

Je samozřejmě již teď jisté, že při opakování výzkumu bychom se zaměřily na jiné indikátory, zřejmě bychom zvýšili počet škál pro jednotlivé indikátory, rozpracovali bychom více podpůrných proměnných, sebrali větší počet sociodemografik ...

Příloha: Dotazník

1. Myslíte si, že je za určitých okolností ospravedlnitelné domácí násilí?

- 1) Určitě ano
- 2) Spíše ano
- 3) Ani souhlas ani nesouhlas
- 4) Spíše ne
- 5) Určitě ne
- 0 nevím
- 1 neodpověděl(a)
- 2 nehodí se

2. Souhlasíte s výrokem, že pro svou věc je třeba se umět poprat?

- 1) Určitě ano
- 2) Spíše ano
- 3) Ani souhlas ani nesouhlas
- 4) Spíše ne
- 5) Určitě ne
- 0 Nevím

3. Do jaké míry souhlasíte s následujícími tvrzeními?

Když se kácí les, tak padají třísky.

- 1) rozhodně souhlasím
- 2) spíše souhlasím
- 3) Ani souhlas ani nesouhlas
- 4) spíše nesouhlasím
- 5) určitě nesouhlasím

Škoda každé rány, která padne vedle.

- 1) rozhodně souhlasím
- 2) spíše souhlasím
- 3) ani / ani Ani souhlas ani nesouhlas
- 4) spíše nesouhlasím
- 5) určitě nesouhlasím

Kdo po mě kamenem, já po něm chlebem.

- 1) rozhodně souhlasím
- 2) spíše souhlasím
- 3) ani / ani Ani souhlas ani nesouhlas
- 4) spíše nesouhlasím
- 5) určitě nesouhlasím

4. Jak trávíte čas v jednotlivých částech dne?

05 – 08

- 1) jsem v zaměstnání
- 2) věnuji se rodině
- 3) věnuji se domácím pracím
- 4) sleduji televizi
- 5) věnuji se koníčkům
- 6) dělám něco jiného

20 – 22

- 1) jsem v zaměstnání
- 2) věnuji se rodině
- 3) věnuji se domácím pracím
- 4) sleduji televizi
- 5) věnuji se koníčkům
- 6) dělám něco jiného

08 – 14

- 1) jsem v zaměstnání
- 2) věnuji se rodině
- 3) věnuji se domácím pracím
- 4) sleduji televizi
- 5) věnuji se koníčkům
- 6) dělám něco jiného

22 – 05

- 1) jsem v zaměstnání
- 2) věnuji se rodině
- 3) věnuji se domácím pracím
- 4) sleduji televizi
- 5) věnuji se koníčkům
- 6) dělám něco jiného

14 – 17

- 1) jsem v zaměstnání
- 2) věnuji se rodině
- 3) věnuji se domácím pracím
- 4) sleduji televizi
- 5) věnuji se koníčkům
- 6) dělám něco jiného

17 – 19

- 1) jsem v zaměstnání
- 2) věnuji se rodině
- 3) věnuji se domácím pracím
- 4) sleduji televizi
- 5) věnuji se koníčkům
- 6) dělám něco jiného

19 – 20

- 1) jsem v zaměstnání
- 2) věnuji se rodině
- 3) věnuji se domácím pracím
- 4) sleduji televizi
- 5) věnuji se koníčkům
- 6) dělám něco jiného

5. Zkuste prosím odhadnout, jak často sledujete televizi:

- 1) každý den
- 2) několikrát za týden
- 3) asi jednou týdně
- 4) méně než jednou týdně
- 5) téměř vůbec
- 0 nevím
- 1 neodpověděl(a)

6. Jaké pořady sledujete nejčastěji?

- 1) publicistika
- 2) akční film
- 3) horor
- 4) thriller
- 5) zpravodajství
- 6) kriminální film (detektivka)
- 7) dokumentární film

7. Myslíte si, že výše poplatku za televizi by se měla odvíjet od počtu sledovaných hodin?

- 1) Určitě ano
- 2) Spíše ano
- 3) Ani souhlas ani nesouhlas
- 4) Spíše ne
- 5) Určitě ne
- 0 Nevím

8. Odhadněte počet hodin, po které jste sledovali televizi v jednotlivých dnech minulého týdne (podle přiloženého televizního programu za minulý týden):

- a) pondělí
- b) úterý
- c) středa
- d) čtvrtek
- e) pátek
- f) sobota
- g) neděle

Pohlaví respondenta (vyplní tazatel):

Žena.....

Muž.....

9. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- 1) Neúplné základní
- 2) Základní
- 3) Středoškolské bez maturity
- 4) Středoškolské s maturitou
- 5) Vyšší odborné
- 6) Vysokoškolské (bakalářský diplom)
- 7) Vysokoškolské (magisterský diplom)

10. Uveďte prosím rok, ve kterém jste se narodil:

.....

Vražda

Ospravedlnitelná	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neospravedlnitelná
Správná	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Špatná
Odpuzující	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Přitažlivá
Zajímavá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nudná
Zbabělá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Statečná
Ukvapená	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Rozvážná
Silná	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slabá
Chytrá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Hloupá
Častá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ojedinelá
Pasivní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aktivní

Kompromis

Ospravedlnitelný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neospravedlnitelný
Správný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Špatný
Odpuzující	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Přitažlivý
Zajímavý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nudný
Zbabělý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Statečný
Ukvapený	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Rozvážný
Silný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slabý
Chytrý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Hloupý
Častý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ojedinělý
Pasivní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aktivní

Usáma bin Ládín

Ospravedlnitelný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neospravedlnitelný
Správný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Špatný
Odpuzující	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Přitažlivý
Zajímavý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nudný
Zbabělý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Statečný
Ukvapený	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Rozvážný
Silný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slabý
Chytrý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Hloupý
Častý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ojedinělý
Pasivní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aktivní

Sebeobrana

Ospravedlnitelná	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neospravedlnitelná
Správná	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Špatná
Odpuzující	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Přitažlivá
Zajímavá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nudná
Zbabělá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Statečná
Ukvapená	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Rozvážná
Silná	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slabá
Chytrá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Hloupá
Častá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ojedinělá
Pasivní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aktivní

Trest smrti

Ospravedlnitelný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neospravedlnitelný
Správný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Špatný
Odpuzující	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Přitažlivý
Zajímavý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nudný
Zbabělý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Statečný
Ukvapený	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Rozvážný
Silný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slabý
Chytrý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Hloupý
Častý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ojedinělý
Pasivní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aktivní

Rvačka

Ospravedlnitelná	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neospravedlnitelná
Správná	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Špatná
Odpuzující	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Přitažlivá
Zajímavá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nudná
Zbabělá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Statečná
Ukvapená	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Rozvážná
Silná	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slabá
Chytrá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Hloupá
Častá	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ojedinělá
Pasivní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aktivní

Průbojný člověk

Ospravedlnitelný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neospravedlnitelný
Správný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Špatný
Odpuzující	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Přitažlivý
Zajímavý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nudný
Zbabělý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Statečný
Ukvapený	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Rozvážný
Silný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slabý
Chytrý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Hloupý
Častý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ojedinělý
Pasivní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aktivní

Tělesný trest

Ospravedlnitelný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neospravedlnitelný
Správný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Špatný
Odpuzující	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Přitažlivý
Zajímavý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nudný
Zbabělý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Statečný
Ukvapený	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Rozvážný
Silný	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Slabý
Chytrý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Hloupý
Častý	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ojedinělý
Pasivní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Aktivní

Příloha: Podpůrné materiály

Kontrolní skupina

Sledovanost podle pohlaví (v %)

Skupina	ČT1	ČT2	Nova	Prima	Kabel. a sat.
Děti 4 - 14	23,57	6,08	42,37	17,96	10,02
Ženy 15+	20,79	5,37	43,45	25,22	5,17
Muži 15+	20,23	9,74	41,23	21,41	7,39
Dospělí 15+	20,54	7,3	42,46	23,53	6,17

Jak se měří sledovanost TV a rozhlasu dotaz: Jak se zjišťuje sledovanost TV a rozhlasu?

tazatel: Franta Polášek **odpověď M&M:** Sledovanost televizí: Měří se buď elektronicky, tzv. peplemetry či TV metry (detaily na stránce společnosti Mediaresearch - <http://www.mediaresearch.cz> - technická stránka věci, metodologie atd.), nebo vlastním sociologickým výzkumem založeným na vyplňování programových deníčků (<http://www.czech-tv.cz/ct/sledovanost/coje-sledovanost.php>).

Týden	Rok	ČT1	ČT2	TV Nova	Prim a TV	Ostatní
49.	2004	20.43	6.71	43.80	22.88	6.18
48.	2004	20.54	7.30	42.46	23.53	6.17
47.	2004	20.74	6.89	42.46	24.07	5.84
46.	2004	22.06	7.98	40.89	23.00	6.07
45.	2004	22.14	8.19	40.47	23.08	6.12
44.	2004	21.46	6.60	43.95	21.78	6.21

Jednotlivé měsíce letošního roku podle průměrného času stráveného u obrazovky ČT (počet minut na diváka):

1. Leden - 233
2. Únor - 226
3. Březen - 216
4. Duben - 207
5. Září - 203
6. Květen - 180
7. Červen - 175
8. Červenec - 169
9. Srpen - 163

Zdroj: Taylor Nelson Sofres Media - ATO

[Jan Potůček](#), 2001-11-02 00:10

Autor článku je redaktorem Reflexu

TVR

1 % diváků starších patnácti let = cca 84 500

1 % mužů = cca 40 500

1 % žen = cca 43 800

1 % dětí ve věku 4 až 14 let = cca 12 800

Sledovanost televize – hodin denně

Trend, že lidé, kteří deklarují menší sledovanost sledují ve skutečnosti více a lidé, kteří deklarují vyšší sledovanost sledují ve skutečnosti méně.

Tento trend potvrzuje i následující tabulka:

Váženo velikostí domácnosti	Průměr skutečné sledovanosti	Průměr deklarované sledovanosti v panelu
Prům. dekl. Sled 0-2h.	2,47	1,58
Prům. dekl. Sled 2-3h.	2,91	2,58
Prům. dekl. Sled 3-4h.	3,29	3,53
Prům. dekl. Sled 4+h.	4,36	5,45
Total	3,32	3,4

Seznam literatury a pramenů

Chráska, M. (1995): Změny v sémantickém prostoru studentů pedagogické fakulty, *Pedagogika* 45, č.1.

Disman, M. (2002): *Jak se vyrábí sociologická znalost*, Praha, Karolinum.

Kerlinger, F. (1972): *Základy výzkumu chování*, Praha, Academia.

Surynek, A. (2001): *Základy sociologického výzkumu*, Praha, Management Press.